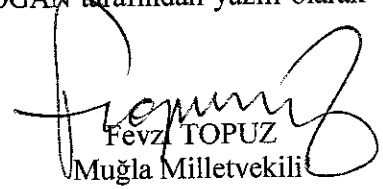

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

Sayıştay, 2008 yılında 113 milyar liraya ulaşan Hazine'nin iç borçlanma sisteminde önemli sorunlar buldu. Sayıştay, iç borçlanmayı "piyasa yapıcısı" adı verilen bankalarla gerçekleştiren Hazine'nin, "bu bankaların seçiminde kanunen önceden belirlenmesi gereken kriterleri belirlemediğini" tespit etti.

Sayıştay'a göre Hazine, ihalelerde bankalara gereğinden fazla "rekabetçi olmayan teklif" verme hakkı tanıyarak faizin olabildiğince düşük çıkmasına neden oldu, ayrıca ihaleler öncesi borçlanacağı tutarı belirlemedi; ihale sonuç-karar gerekçelerini belgelendirmede ve bankaların ihalelerde anlaşmasına ilişkin önlem almadı.

Hazine'nin iç borçlanma sistemiyle ilgili "Hazine Müsteşarlığı, iç borçlanma işlemlerinde 'Piyasa Yapıcılığı Sistemini' ve 'İhale Yöntemini' benimsemiştir. Bu sistem çerçevesinde, müsteşarlık 'piyasa yapıcısı' (PY) olarak adlandırılan ve önceden belirlenmiş birtakım kriterlere göre seçilmesi gereken finansal araçlarla çalışmaktadır. Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihaleleri tüm katılımcılara açık olmakla birlikte, piyasa yapıcısı bankalar birtakım hak ve yükümlülüklerle sahip bulunmaktadır" bilgisi verildi.

Türkiye'de PY sistemi 2000 tarihinde 19 banka ile uygulamaya konulmuştu. "Bu dönem için önceden belirlenmiş kriterler mevcuttur ve bu kriterlere göre bankalar seçilmiştir" tespitinde sayıştay raporunda yer almıştır. Ayrıca, Kasım 2000'de çıkan kriz nedeniyle 2 Eylül 2002'ye kadar ara verilen sistemin, AKP iktidarından hemen öncesine gelen bu tarihten sonra her yıl yenilenen sözleşmeler ile işlem yapıldığı belirlendi.

Bu bağlamda;

1. Piyasa yapıcısı bankaların seçiminde kanunen önceden belirlenmesi bir zorunluluk iken neden bu kriterler belirlenmemiştir?
2. Bir anlamda Hazine ihaleleri başıboş kalmıştır. İhalede rekabet etmek yerine ortalama fiyatı yükseltmeye gidilebilir. Bu sorunu nasıl aşmayı planlıyorsunuz?
3. Kesim çizgisi çekilirken stratejik ölçütler, ihtiyaç duyulan finansman programı miktarı, piyasa koşulları, kamuoyuna duyurulan borçlanma stratejisi, ihale teklif miktarı ve teklif yapısı kavramlarından hangisinin ne aşamada ve ne amaçla kullanıldığı bilgisi ihale bazında mevcut olmaması eksiklik olarak görmüyor musunuz?
4. Bankaların ihalelerde anlaşma yapıp yapmadıklarına yönelik bir araştırma yaptırtnız mı?